

[Indenrigs- og helligministeren.]

enighed om et valglovsforslag, og derfor er det klart, at der næppe vil findes nogen her i tinget, som ikke vil kunne pege på paragraffer, fordelingsregler eller bestemmelser iøvrigt, som egentlig ikke fuldstændig dækker den ideelle stræben, som det pågældende medlem helst ville se gå gennem disse bestemmelser. Jeg for mit vedkommende er fuldstændig klar over, at vi gang på gang står overfor kompromisser. Jeg er tilhænger af forholdstalsvalgmåden, naturligvis, det kan ingen være i tvivl om, men jeg har indtil videre forgæves spurgt mig selv, hvordan man egentlig skal kunne forhindre noget i politisk henseende så urimeligt som, at det ærede medlem hr. Starckes stemmer, givet af godtroende vælgere til en Atlantpagttilhænger, en nationalt og forsvarspolitisk varmt interesseret mand, går til at vælge det ærede medlem hr. Kjeldgaard Iversen, som står for alt det modsatte. En så ideel stræben kan altså ikke opfyldes, når hensyn skal tages til alle. Derfor må vælgerne sandelig se sig for, når de skal stemme, og se at finde ud af, hvor deres indflydelse eventuelt kan komme til at ende.

Jeg synes alligevel, at der i det forslag, der her foreligger, er en tilnærmelse til en mere ideel tilstand. Jeg kan udtrykke det på den måde: kandidaten har en kraftigere jordforbindelse, end han har efter den nugældende valglov. I det øjeblik antallet af kredsmandater udvides og muligheden for at opnå det bliver forøget, så har vi naturligvis en situation, hvor det valgte medlem af rigsdagen i højere grad er knyttet til den egn, hvorfra hans stemmer er kommet, og selvom jeg meget vel ved, at der ingen forskel er på en rigsdagsmands indflydelse, enten han sidder på det ene eller det andet mandat, tror jeg alligevel på, at jo kraftigere jordforbindelsen er, desto stærkere bliver forbindelsen mellem vælgerne og rigsdagen. Det er vel egentlig disse synspunkter, der har været afgørende for, at antallet af kredsmandater er blevet udvidet og omvendt at antallet af tillægsmandater er blevet begrænset; men det er ikke gået ud over retfærdigheden, for så vidt angår fordelingen af mandaterne mellem partierne.

Det ærede medlem hr. Harald Nielsen pegede på, at lovforslaget iøvrigt ikke er meget forskelligt fra sine forgængere, og deri er jeg enig med det ærede medlem. Jeg har også anset det for en opgave ikke at gøre

det så forskelligt fra sine forgængere, at det frembød noget brud på den udviklingslinie, som i dansk politik har kunnet markeres gennem ændringerne i valgloven.

Der er en ting, jeg gerne vil sige i denne forbindelse. Det forekommer mig, at enkelte ordførere opererer for meget med begrebet opstillingskredse og for lidt med begrebet amtskredse. Man må ikke glemme, at her er sket en udvikling, som har fået stærkere og stærkere hævd: begrebet amtskredse er blevet stærkere og mere aktuelt i forhold til begrebet opstillingskredse, end det tidligere var tilfældet, selvom jeg indrømmer, at betragtningen med hensyn til opstillingskredsene er uhyre sejlivet.

Der er 93 paragraffer i det valglovsforslag, vi behandler, og når jeg ser bort fra det ærede medlem hr. Alfred Jensen, er der mellem de øvrige ordførere enighed om 92 af disse 93 paragraffer. Uenighed foreligger i virkeligheden alene om § 43, den paragraf, der indeholder bestemmelserne om, på hvilke vilkår et nyt parti skal kunne få andel i tillægsmandaterne.

Det ærede medlem hr. Steen mente, at hensynet til at skabe en arbejdsduelig rigsdag tilkom det ikke valgloven at tage. Det var det ærede medlems hovedsætning; derpå begrundede han sit angreb på § 43 i den foreslåede form. Men mon dog denne betragtning egentlig kan være rigtig? Hvis vi ser på vor nugældende valglov og tænker på det ærede medlem hr. Steens og hans partis forhold til valgloven, er der så ikke allerede i den nugældende valglov — og endnu mere i den indstilling, det ærede medlems parti har taget til valglovsspørgsmålet — i alt fald en tilbøjelighed til at tage hensyn til ønsket om, at ikke en hvilken som helst ubetydelighed af stemmer blandt befolkningen skal repræsenteres på rigsdagen? Hvis den nugældende valglovs bestemmelse herom ikke stod i forbindelse med ønsket om, at der dog skulle være nogen tilslutning i befolkningen, før man kunne blive repræsenteret på rigsdagen, hvad i alverden står den så i forbindelse med? Så forekommer det mig, at bestemmelsen lige så godt helt kunne undværes, hvorefter enhver bevægelse i landet, der kunne finde sammen om som helhed at få det almindelige stemmegennemsnit, straks ville blive repræsenteret. Der ligger selvfølgelig den tanke bag, at man ikke ønsker en fuldstændig åben dør for selv den mindste politiske bevægelse i